

การประเมินคุณภาพหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต
สาขาวิชาการท่องเที่ยว (ต่อเนื่อง) ปรับปรุง พ.ศ. 2564
วิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2
ตามแนวคิด CIPP Model
The Program Evaluation Based on the CIPP Model
of the Bachelor of Technology Program in Tourism
(Continuing Program), Revised in 2021, Phuket Vocational
College, Institute of Vocational Education
Southern Region 2

Received : 1 พ.ค. 2568 Revised : 15 พ.ค. 2568 Accepted : 25 พ.ค. 2568

เกศสุณีย์ สุขพลอย¹ ณัฐริณี พรหมรักษ์² เมธาวี วงศ์ไวยโรจน์³ ศิริพงษ์ ประสมกิจ⁴ จรรจิดา ดาราชาติ⁵
Katesunee Sukploy¹ Nattharinee Promrukh² Methavee Wongvairoj³ Siripong Prasomkit⁴ Junjira Darachart⁵

¹⁻³ แผนกวิชาการท่องเที่ยว วิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต 83000

Tourism Dep, Phuket Vocational College, Phuket 83000

⁴ แผนกวิชาการท่องเที่ยว วิทยาลัยเทคนิคกระบี่ จังหวัดกระบี่ 81000

Tourism Dep, Krabi Technical College, Krabi 81000

⁵ แผนกวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคพังงา จังหวัดพังงา 83000

Hotel Dep, Phang-nga Technical College, Phang-nga 82000

¹ Corresponding Author: E-mail: noogad71798@gmail.com, 091-063-3688

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินคุณภาพของหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว (ต่อเนื่อง) ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต ตามกรอบแนวคิด CIPP Model ประกอบด้วย 1) การประเมินบริบท 2) การประเมินปัจจัยนำเข้า 3) การประเมินกระบวนการดำเนินงาน และ 4) การประเมินผลผลิต กลุ่มประชากร ได้แก่ กรรมการสภาสถาบัน สถานศึกษา สถานประกอบการ และผู้สำเร็จการศึกษา ในช่วงปี

การศึกษา 2564–2566 รวมจำนวนทั้งสิ้น 83 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบประเมินสำหรับการประเมินการสภาสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2) แบบสอบถามความคิดเห็นสำหรับบุคลากรในสถานศึกษา 3) แบบสอบถามความคิดเห็นสำหรับบุคลากรในสถานประกอบการ และ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจสำหรับผู้สำเร็จการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ตามเกณฑ์ของ Best & Kahn

ผลการประเมินคุณภาพหลักสูตรตามแนวคิด CIPP Model พบว่า ในด้านบริบท กรรมการสภาสถาบันมีความเห็นว่าสถานศึกษามีความพร้อมก่อนการจัดการเรียนการสอนในระดับสูง โดยมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าร้อยละ 75 ขณะที่บุคลากรในสถานศึกษาและสถานประกอบการมีความเห็นในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.78 และ 4.48 ตามลำดับ สำหรับด้านปัจจัยนำเข้า กรรมการสภาสถาบันยังคงมีความเห็นในระดับสูงกว่าร้อยละ 75 เช่นกัน ส่วนบุคลากรในสถานศึกษาและสถานประกอบการประเมินว่าอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.56 และ 4.46 ตามลำดับ ด้านกระบวนการ กรรมการสภาสถาบันประเมินว่าอยู่ในระดับสูง (มากกว่าร้อยละ 75) เช่นเดียวกับบุคลากรในสถานศึกษาและสถานประกอบการที่ให้ความเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.59 และ 4.44 ตามลำดับ สุดท้าย ในด้านผลผลิต กรรมการสภาสถาบันประเมินว่าหลักสูตรมีผลลัพธ์ที่ดีในด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สมรรถนะวิชาชีพ และสมรรถนะหลัก/ทั่วไป โดยมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าร้อยละ 75 สำหรับบุคลากรในสถานศึกษาให้ค่าเฉลี่ยในสามด้านนี้ที่ 4.66, 4.74 และ 4.69 ตามลำดับ ขณะที่สถานประกอบการให้ค่าเฉลี่ยที่ 4.13, 4.28 และ 4.56 ซึ่งสะท้อนว่าหลักสูตรดังกล่าวมีคุณภาพในระดับที่น่าพึงพอใจทั้งในมุมมองของผู้เกี่ยวข้องภายในและภายนอกสถานศึกษา

คำสำคัญ : การประเมินหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว วิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต CIPP Model

Abstract

This research aimed to evaluate the quality of the Bachelor of Technology Program in Tourism (continuing program) at Phuket Vocational College based on the CIPP Model consisting of four dimensions, i.e., 1) context evaluation, 2) input evaluation, 3) process evaluation, and 4) product evaluation. The population comprised members of the institutional council, academic personnel from the institution, personnel from related enterprises, and program graduates during the academic years 2021–2023, totaling 83 participants. The research instruments included 1) an evaluation form for the Institutional Council of the Institute of Vocational Education Southern Region 2, 2) a questionnaire on the opinions of academic personnel, 3) a questionnaire on the opinions of enterprise personnel,

and 4) a satisfaction survey for graduates. The data were analyzed using mean (μ) and standard deviation (σ) based on the criteria of Best & Kahn.

The results of the evaluation based on the CIPP Model revealed that, in terms of context, the institutional council considered the college to be well-prepared for instruction, with an average score exceeding 75%. Academic and enterprise personnel rated this aspect at a high level, with mean scores of 4.78 and 4.48, respectively. Regarding input, the council also gave a rating above 75% while the academic and enterprise personnel rated this dimension from very high to high, with mean scores of 4.56 and 4.46 respectively. For the process dimension, the council again gave a rating above 75%, and both academic and enterprise personnel evaluated it at a high level, with mean scores of 4.59 and 4.44 respectively. Lastly, for product evaluation, the council considered the outcomes of the program, namely desirable characteristics, professional competencies, and core/general competencies at a high level, exceeding 75%. Academic personnel provided mean scores of 4.66, 4.74, and 4.69 respectively, while the enterprise personnel rated these aspects at 4.13, 4.28, and 4.56 respectively. These findings indicated that the program was of satisfactory quality level from both internal and external stakeholders' perspectives.

Keywords: curriculum evaluation, Bachelor of Technology, Tourism Program, Phuket Vocational College, CIPP Model

1. บทนำ

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีรายได้หลักจากภาคการท่องเที่ยว โดยเฉพาะจังหวัดภูเก็ตซึ่งเป็นเมืองท่องเที่ยวระดับโลกที่มีชื่อเสียงด้านธรรมชาติ วัฒนธรรม และบริการท่องเที่ยวคุณภาพสูง ข้อมูลจากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2566) ระบุว่า จังหวัดภูเก็ตมีนักท่องเที่ยวต่างชาติเข้าสู่พื้นที่กว่า 10 ล้านคนต่อปี สร้างรายได้มากกว่า 400,000 ล้านบาท ตัวเลขเหล่านี้สะท้อนถึงความสำคัญของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจในระดับชาติและภูมิภาค และสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566–2570) ที่มุ่งพัฒนาเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม ทักษะมนุษย์ และการยกระดับอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพรวมถึงยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีด้านการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับภูมิภาค ยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันและยุทธศาสตร์จังหวัดภูเก็ต ให้ความสำคัญกับการพัฒนาแรงงานท้องถิ่นให้มีทักษะที่ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ โดยเฉพาะในภาคบริการและการท่องเที่ยว เน้นการเสริมสร้างทักษะใหม่ (Reskill) และทักษะในอนาคต (Upskill) เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงหลังวิกฤตการณ์ COVID-19

จากบริบทดังกล่าว วิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 จึงได้จัดทำหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว (ต่อเนื่อง) ขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. 2560 เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ ให้สามารถตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานทั้งในระดับภูมิภาค ประเทศ และนานาชาติ โดยมีการปรับปรุงหลักสูตรทุก 5 ปี ตามเกณฑ์ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบททางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันยังขาดการประเมินคุณภาพของหลักสูตรอย่างเป็นระบบเพื่อยืนยันว่าเนื้อหาและการจัดการเรียนการสอนสามารถตอบโจทย์ภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้จริง การวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งประเมินคุณภาพหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว (ต่อเนื่อง) โดยใช้แนวคิด CIPP Model ของ Stufflebeam & Shinkfield ซึ่งครอบคลุม 4 มิติ ได้แก่ บริบท (Context) ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Product) การประเมินจะใช้ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา ศิษย์เก่า และผู้ประกอบการ ผ่านแบบสอบถามและการสัมภาษณ์

การประเมินครั้งนี้จะช่วยสะท้อนจุดแข็ง จุดที่ควรพัฒนา และข้อมูลสำคัญที่สามารถใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรในรอบถัดไป รวมทั้งใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาสายอาชีพ ให้มีความสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อประเมินบริบทของหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว วิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2

2.2 เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้าของหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว วิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2

2.3 เพื่อประเมินกระบวนการของหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว วิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2

2.4 เพื่อประเมินผลผลิตของหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว วิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2

3. วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแผนดำเนินการประเมินการบริหารจัดการหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 มีแนวทางในการดำเนินการประเมิน โดยประยุกต์ใช้รูปแบบ CIPP Model แบ่งได้ 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ประเมินบริบท (Context) แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
ด้านโครงสร้างหลักสูตร และ ด้านเนื้อหารายวิชา สาขาวิชาการท่องเที่ยว

ส่วนที่ 2 ประเมินปัจจัยนำเข้า (Input) แบ่งออกเป็น 6 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านสื่อ
อุปกรณ์ ด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ ด้านอาคารสถานที่ และ ด้านสถานประกอบการ

ส่วนที่ 3 ประเมินกระบวนการ (Process) แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารหลักสูตร
ด้านกาจัดการเรียนการสอน และ ด้านการวัดผลและประเมินผล

ส่วนที่ 4 ประเมินผลผลิต (Product) แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ด้านสมรรถนะหลัก/สมรรถนะทั่วไป และ ด้านสมรรถนะวิชาชีพ

รายละเอียดแผนดำเนินการประเมินการบริหารจัดการหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว
ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 รายละเอียดแผนดำเนินการประเมินหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว ของวิทยาลัย
อาชีวศึกษาภูเก็ต สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2

วัตถุประสงค์	ประเด็นการประเมิน	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	วิธีรวบรวมข้อมูล	วิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์ยอมรับ
1. ด้านบริบท	1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร 2. โครงสร้างหลักสูตร 3. เนื้อหารายวิชา	1. สภาสถาบัน 2. สถานศึกษา 3. สถานประกอบการ	1. แบบประเมิน(สถาบัน) 2. แบบสอบถามความ คิดเห็นสถานศึกษา/ (สถานประกอบการ)	1. เก็บรวบรวม ด้วยตนเอง 2. ส่งทางไปรษณีย์	- ร้อยละ - ค่าเฉลี่ย (μ) และ ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน(σ)	- ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75 - μ ไม่ต่ำกว่า 3.50
2. ด้านปัจจัยนำเข้า	1. ด้านบุคลากร 2. ด้านงบประมาณ 3. ด้านสื่อ อุปกรณ์ 4. ด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ 5. ด้านอาคารสถานที่ 6. ด้านสถานประกอบการ	1. สภาสถาบัน 2. สถานศึกษา 3. สถานประกอบการ	1. แบบประเมิน(สถาบัน) 2. แบบสอบถามความ คิดเห็นสถานศึกษา)) 3. แบบสอบถามความ คิดเห็นสถาน (ประกอบการ (ประกอบการ	1. เก็บรวบรวม ด้วยตนเอง 2. ส่งทางไปรษณีย์	- ร้อยละ ค่าเฉลี่ย-(μ) และ ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (σ)	- ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75 - μ ไม่ต่ำกว่า 3.50
3. ด้านกระบวนการ	1. ด้านการบริหารหลักสูตร 2. ด้านการเรียนการสอน 3. ด้านการวัดผลและ ประเมินผล	1. สภาสถาบัน 2. สถานศึกษา 3. สถานประกอบการ 4. ผู้สำเร็จการศึกษา	1. แบบประเมิน(สถาบัน) 2. แบบสอบถามความ คิดเห็นสถานศึกษา)) 3. แบบสอบถามความ คิดเห็น (สถานประกอบการ) 4. แบบสอบถามความพึง พอใจ(นักศึกษา)	1. เก็บรวบรวม ด้วยตนเอง 2. ส่งทางไปรษณีย์	- ร้อยละ ค่าเฉลี่ย-(μ) และ ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (σ)	- ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75 - μ ไม่ต่ำกว่า 3.50
4. ด้านผลผลิต	1. ด้านคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ 2. ด้านสมรรถนะหลัก/ สมรรถนะทั่วไป 3. ด้านสมรรถนะวิชาชีพ	1. สภาสถาบัน 2. สถานศึกษา 3. สถานประกอบการ	1. แบบประเมิน(สถาบัน) 2. แบบสอบถามความ คิดเห็นสถานศึกษา/ (สถานประกอบการ)	1. เก็บรวบรวม ด้วยตนเอง 2. ส่งทางไปรษณีย์	- ร้อยละ ค่าเฉลี่ย-(μ) และ ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (σ)	- ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75 - μ ไม่ต่ำกว่า 3.50

จากตารางที่ 1 แผนการประเมินหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยวของวิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต มีเป้าหมายเพื่อประเมินความเหมาะสมและประสิทธิภาพของหลักสูตรใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ปัจจัยนำเข้ากระบวนการ และผลผลิต โดยเก็บข้อมูลจากหลายแหล่ง เช่น สภาสถาบัน สถานศึกษา สถานประกอบการ และผู้สำเร็จการศึกษาใช้เครื่องมือแบบประเมินและแบบสอบถาม รวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและส่งทางไปรษณีย์ จากนั้นนำมาวิเคราะห์ด้วยร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กำหนดเกณฑ์ยอมรับไว้ที่ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75 หรือค่าเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.50 เพื่อใช้พัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและสังคม

4. ผลการวิจัย

4.1 ผลการประเมินบริบทของหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว วิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2

ตารางที่ 2 แสดงร้อยละของการประเมินการเตรียมความพร้อมของการปฏิบัติงานในการเปิดสอนหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต

ที่	รายการ	ร้อยละ
1	สถานศึกษามีการศึกษาความต้องการของตลาดแรงงานจากสถานประกอบการ ชุมชน และ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	100.00
2	สถานศึกษามีการศึกษาความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน	100.00
3	สถานศึกษามีการลงนามความร่วมมือกับสถานประกอบการในการร่วมมือ การจัดการเรียนการสอน และ การฝึกอาชีพ ที่เพียงพอและเหมาะสม ในสาขาที่เปิดสอน	100.00
4	สถานศึกษามีความร่วมมือกับชุมชน และ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการเรียนการสอน และ จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	93.2
5	สถานศึกษามีการศึกษารายละเอียดของหลักสูตร (คอศ.2) ที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ (คอศ.1) ในสาขาที่เปิดสอน	100.00
6	สถานศึกษามีการวางแผนร่วมกับสถาบันและสถานประกอบการในการพัฒนาหลักสูตร	100.00
7	สถานศึกษามีการวางแผนร่วมกับสถาบันในการพัฒนาอาจารย์ประจำหลักสูตร	100.00
รวม		99.03

จากตารางที่ 2 เมื่อพิจารณาการประเมินการเตรียมความพร้อมของการปฏิบัติงานในการเปิดสอนหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต สูงกว่า ร้อยละ 75

สถานศึกษาและสถานประกอบการ มีความคิดเห็น ต่อการประเมินหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ความคิดเห็นสถานศึกษากับสถานประกอบการต่อการประเมินบริบทของหลักสูตร

ที่	รายการ	สถานศึกษา (N=12)			สถาน ประกอบการ (N= 31)			แปลผล ความ แตกต่าง
		μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	
1	วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจน สามารถผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ สามารถ ประกอบอาชีพโดยนำหลักการทางวิชาการ	4.75	0.45	มากที่สุด	4.60	0.50	มาก	แตกต่าง
2	ต่าง ๆ ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และ เทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้กับงานได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	4.58	0.51	มากที่สุด	4.40	0.70	มาก	แตกต่าง
3	สามารถผลิตบัณฑิตให้สามารถปฏิบัติงานด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยอาศัยแนวคิดใน การนำเอาเทคโนโลยีที่เหมาะสมและทันสมัย มาใช้ให้เกิดประโยชน์	4.64	0.61	มากที่สุด	4.43	0.45	มาก	แตกต่าง
4	สามารถผลิตบัณฑิตให้มีความเป็นผู้นำ สามารถวางแผนการจัดการ ประสานงานกับ บุคคลภายในและภายนอกองค์กรได้ เป็นอย่างดี	4.75	0.45	มากที่สุด	4.43	0.51	มาก	แตกต่าง
5	สามารถผลิตบัณฑิตให้มีคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริตต่อการปฏิบัติงานใน วิชาชีพ และมีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ระบบการจัดการศึกษา สำเร็จการศึกษา	4.83	0.38	มากที่สุด	4.63	0.51	มากที่สุด	ไม่แตกต่าง
6	ภายใน 2 ปี แบ่งเป็น 4 ภาคเรียนปกติ และ 2 ภาคเรียนฤดูร้อน	4.91	0.28	มากที่สุด	4.63	0.71	มาก	แตกต่าง
7	จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 75 หน่วยกิต	4.83	0.38	มากที่สุด	4.55	0.62	มากที่สุด	ไม่แตกต่าง
8	โครงสร้างหลักสูตร ไม่น้อยกว่า หมวดทักษะชีวิต 18 หน่วยกิต โครงสร้างหลักสูตร หมวดทักษะวิชาชีพ	4.83	0.38	มากที่สุด	4.50	0.51	มากที่สุด	ไม่แตกต่าง
9	ไม่น้อยกว่า 51 หน่วยกิต แบ่งเป็น กลุ่มวิชา ทักษะวิชาชีพเฉพาะ 30 หน่วยกิต	4.83	0.38	มากที่สุด	4.43	0.50	มาก	แตกต่าง

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ความคิดเห็นสถานศึกษากับสถานประกอบการต่อการประเมินบริบทของหลักสูตร (ต่อ)

ที่	รายการ	สถานศึกษา (N=12)		แปลผล ระดับ	สถาน ประกอบการ (N= 31)		แปลผล ระดับ	แปลผล ความ แตกต่าง
		μ	σ		μ	σ		
10	โครงสร้างหลักสูตร หมวดทักษะวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 51 หน่วยกิตแบ่งเป็น กลุ่มทักษะวิชาชีพเลือกไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต	4.91	0.28	มากที่สุด	4.43	0.50	มาก	แตกต่าง
11	โครงสร้างหลักสูตร หมวดทักษะวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 51 หน่วยกิตแบ่งเป็น โครงการพัฒนาทักษะวิชาชีพ 6 หน่วยกิต	4.83	0.38	มากที่สุด	4.50	0.62	มากที่สุด	ไม่แตกต่าง
12	โครงสร้างหลักสูตร หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต	4.66	0.51	มากที่สุด	4.36	0.63	มากที่สุด	ไม่แตกต่าง
รวม		4.78	0.81	มากที่สุด	4.48	0.35	มาก	ไม่แตกต่าง

จากตารางที่ 3 พบว่าความคิดเห็นของสถานศึกษากับสถานประกอบการต่อการประเมินบริบทของหลักสูตรมีความแตกต่างกัน โดยสถานศึกษามีความคิดเห็นด้านบริบทของหลักสูตรค่าเฉลี่ย 4.78 ส่วนสถานประกอบการมีความคิดเห็นค่าเฉลี่ย 4.48

4.2 ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตของหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว วิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 สถานศึกษามีการวางแผนการรับนักศึกษา มีกระบวนการคัดเลือกนักศึกษา และจัดให้มีการปฐมนิเทศ นักศึกษาใหม่ รายละเอียดดังตารางที่ 4 ถึงตารางที่ 7

ตารางที่ 4 แสดงร้อยละการประเมินหลักสูตรของสถาบันด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

ที่	รายการ	ร้อยละ
1	ด้านปัจจัยเบื้องต้น	100.00
2	ด้านกระบวนการ	93.20
3	ด้านผลผลิต	97.20
รวม		96.80

จากตารางที่ 4 พบว่าการประเมินหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตในภาพรวมอยู่ที่ร้อยละ 96.80 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 75 โดยด้านปัจจัยเบื้องต้นมากที่สุดร้อยละ 100 ด้านที่น้อยที่สุดคือด้านกระบวนการร้อยละ 93.20

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ความคิดเห็นของสถานศึกษาเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้า และด้านกระบวนการ

ที่	รายการ	μ	σ	แปลผล
1	ด้านปัจจัยนำเข้า	4.56	0.51	มากที่สุด
2	ด้านกระบวนการ	4.59	0.55	มากที่สุด
เฉลี่ย		4.57	0.02	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า ความคิดเห็นของสถานศึกษาที่มีต่อการประเมินหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้าและด้านกระบวนการอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.02

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของความคิดเห็นของสถานประกอบการเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้า และด้านกระบวนการ

ที่	รายการ	μ	σ	แปลผล
1	ด้านปัจจัยนำเข้า	4.46	0.78	มาก
2	ด้านกระบวนการ	4.44	0.56	มาก
เฉลี่ย		4.45	0.01	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า ความคิดเห็นของสถานประกอบการที่มีต่อการประเมินหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้า และด้านกระบวนการอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.01

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ความคิดเห็นสถานศึกษากับสถานประกอบการต่อการประเมินผลผลิตของหลักสูตร

ที่	รายการ	สถานศึกษา		แปลผล	สถานประกอบการ		แปลผล	แปลผลความแตกต่าง
		μ	σ		μ	σ		
1	ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป	4.66	0.61	มากที่สุด	4.13	0.38	มาก	ไม่แตกต่าง
2	ด้านสมรรถนะวิชาชีพ	4.74	0.45	มากที่สุด	4.28	1.03	มาก	ไม่แตกต่าง
3	ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์	4.69	0.55	มากที่สุด	4.56	1.02	มาก	ไม่แตกต่าง
รวม		4.69	0.04	มาก	4.32	0.81	มากที่สุด	ไม่แตกต่าง

จากตารางที่ 7 พบว่า ความคิดเห็นของสถานศึกษาและสถานประกอบการที่มีต่อการประเมินหลักสูตรด้านผลผลิตอยู่ในระดับมาก ถึงมากที่สุด ค่าเฉลี่ยที่ 4.32 และ 4.69

6. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

6.1 สรุปผลการวิจัย

1) สรุปผลการประเมินด้านบริบทการประเมินบริบทของหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว วิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 พบว่า สถานศึกษามีความพร้อมก่อนจัดการเรียนการสอน เป็นที่ยอมรับสูงกว่า ร้อยละ 75 สถานศึกษาและสถานประกอบการ ต่อการประเมินหลักสูตรด้านบริบท ในภาพรวม สถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย (μ) 4.78 และสถานประกอบการมีความเห็น อยู่ในระดับมากเช่นกัน ที่ค่าเฉลี่ย (μ) 4.48 ตามลำดับ

2) สรุปผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า

การประเมินปัจจัยนำเข้าของหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว วิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 พบว่า สภาสถาบันมีความคิดเห็นในภาพรวม การประเมินหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้าสาขาวิชาการท่องเที่ยว ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต ในภาพรวมเป็นที่ยอมรับสูงกว่า ร้อยละ 75 สถานศึกษามีความเห็น ต่อการประเมินหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้า ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย (μ) 4.56 และ สถานประกอบการ มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้าในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย (μ) 4.46 ตามลำดับ

3) สรุปผลการประเมินด้านกระบวนการ การประเมินกระบวนการของหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว วิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 พบว่า สภาสถาบัน มีความคิดเห็นในภาพรวม ต่อด้านกระบวนการสาขาวิชาการท่องเที่ยว เป็นที่ยอมรับ สูงกว่าร้อยละ 75 สถานศึกษามีความคิดเห็นต่อการประเมินด้านกระบวนการในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย (μ) 4.59 สถานประกอบการมีความคิดเห็น ต่อการประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย (μ) 4.44

4) สรุปผลการประเมินด้านผลผลิต การประเมินผลผลิตของหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว วิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 พบว่า สภาสถาบัน มีความคิดเห็นในภาพรวม ต่อการดำเนินด้านผลผลิตให้เป็นที่ยอมรับสูงกว่า ร้อยละ 75 และ สถานศึกษาในแต่ละด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุดทุกด้าน

6.2 อภิปรายผลการประเมิน

การรวบรวมข้อมูลจาก 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 สภาสถาบันฯ กลุ่มที่ 2 สถานศึกษา และกลุ่มที่ 3 สถานประกอบการ พบว่า ความคิดเห็นของคณะกรรมการสภาสถาบัน ต่อบริบทของหลักสูตรในภาพรวม สถานศึกษา มีความพร้อมก่อนจัด การเรียนการสอน เป็นที่ยอมรับสูงกว่า ร้อยละ 75 ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของสถานศึกษาและสถานประกอบการ ที่มีความคิดเห็นต่อบริบทของหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว วิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 ในภาพรวม

อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย ไม่ต่ำกว่า (μ) 4.48 และ 4.78 ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ กชพรรณ นุ่นสังข์ และคณะ (2567) [6] เรื่อง การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์และบรรณารักษศาสตร์ : CIPP Model ซึ่งผลการประเมินหลักสูตรพบว่า 1) ด้านบริบทของหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2) ด้านกระบวนการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และ 3) ด้านผลผลิตมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และ สอด คล้องกับงานวิจัยของ อิศริยะ ไทยนาม, และ ดวงเนตร พิพัฒน์สถิตพงศ์. (2566).[6] การประเมินหลักสูตรและความพึงพอใจต่อหลักสูตรนักวิทยาศาสตร์ (สบ1) ของสำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ด้วย CIPP Model. (2566) [7] ซึ่งผลการศึกษาพบว่า คะแนนการประเมินหลักสูตรฯ โดยผู้บริหารหลักสูตรและอาจารย์ นักเรียนอบรมปัจจุบัน และศิษย์เก่า ทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับดีมาก

6.3 ข้อเสนอแนะ

1) ข้อเสนอแนะจากการประเมินครั้งนี้ จากการสังเคราะห์ข้อมูลจาก 3 กลุ่ม คือ สภาสถาบัน สถานศึกษา และสถานประกอบการ ดังนี้

- 1.1 ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน
- 1.2 ควรหาแหล่งฝึกประสบการณ์ที่มีมาตรฐานรองรับ ให้สอดคล้องกับสาขาวิชา
- 1.3 ความชัดเจนของเป้าหมายหลักสูตรและการแข่งขันในสาขาวิชาเดียวกัน ด้านวิชาการ วิชาชีพ

2) ข้อเสนอแนะในการประเมินครั้งต่อไป

- 2.1 ควรศึกษาการจัดการเรียนรู้และฝึกอาชีพในสถานประกอบการ ตามกรอบคู่มือการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีได้ดียังควรทำอย่างไร มากน้อยแค่ไหน เพียงใด มีปัญหาอุปสรรคอย่างไร
- 2.2 ควรศึกษา ควรจัดหาบุคลากร อาจารย์พิเศษ ที่มีความสามารถเป็นที่ยอมรับในแต่ละสาขา
- 2.3 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้เรียนหลักสูตรเทคโนโลยี บัณฑิตแต่ละสาขา
- 2.4 ควรศึกษาแนวทางการประเมินผลสัมฤทธิ์ของการจัดการเรียนรู้ในสถานประกอบการ
- 2.5 ควรศึกษาแนวทางการปรับปรุงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- [1] กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2566). [ออนไลน์] “รายงานสถิติการท่องเที่ยวประเทศไทย ปี 2566”. [สืบค้นเมื่อวันที่ 29 มกราคม 2568]. จาก <https://www.mots.go.th>
- [2] สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2566). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566–2570). กรุงเทพมหานคร
- [3] สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. (2566). ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน พ.ศ.2566–2570. กรุงเทพมหานคร

- [4] กระทรวงการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม (2563). แนวทางการพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา (พ.ศ.2565). กรุงเทพมหานคร. สำนักงานปลัดกระทรวงอุดมศึกษา.
- [5] Stufflebeam, D. L., & Shinkfield, A. J. (2007). Evaluation Theory, Models, and Applications. San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- [6] กษพรณ นุ่นสังข์, ปิยะรัตน์ ภิรมแก้ว, สุพัฒน์ สิริพัทธะ, อมรรัตน์ แซ่ก๊ว่ง และเอพร โมฬี. (2567). การ ประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์และบรรณารักษศาสตร์: CIPP Model. วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี, ปีที่ 11 ฉบับที่ 1 (มกราคม - มิถุนายน 2567), หน้า 274-306.
- [7] อีสริยะ ไทยนาม, และ ดวงเนตร พิพัฒน์สถิตพงศ์. (2566). การประเมินหลักสูตรและความพึงพอใจต่อหลักสูตรนักวิทยาศาสตร์(สบ 1)ของสำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ด้วย CIPP Model. วารสารสังคมศาสตร์บูรณาการ มหาวิทยาลัยมหิดล, ปีที่ 10 ฉบับที่ 2, หน้า 42-59.